

4th

**INTERNATIONAL COMPUTER
AND
INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES
SYMPOSIUM**

PROCEEDINGS

EDITORS

**PROF.DR. ALI MURAT SÜNBÜL
ASSOC.PROF.DR. İSMAİL ŞAHİN**

KONYA, 2010

MAYA AKADEMİ PUBLISHING

**INTERNATIONAL COMPUTER AND
INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES
SYMPOSIUM PROCEEDINGS**

DESIGNED BY

VEYSEL DEMİRER

SELAHATTİN ALAN

Selcuk University, Ahmet Kelesoglu Faculty of Education
Department of Computer Education and Instructional Technologies,
Meram, 42099, KONYA

ISBN: 978-605-61434-2-7

TEKNOLOJİ POLİTİKALARI, KURUMSAL VİZYON ÇALIŐMALARINI VE EĞİTİME YANSIMALAR

TECHNOLOGY POLICIES, INSTITUTIONAL VISIONS AND THEIR EFFECTS ON EDUCATION

Ahmet AKINCI
Hacettepe Üniversitesi
akincia@hacettepe.edu.tr

Süleyman Sadi SEFEROĞLU
Hacettepe Üniversitesi
sadi@hacettepe.edu.tr

ÖZET: Gelişmiş toplumlar düzeyine çıkabilmek için çaba gösteren birçok ölke kendi mevcut durumlarını incelemekte, teknolojiadaki hızlı gelişmelere ayak uydurmak amacıyla çeşitli planlamalar yapmakta ve dünyadaki genel eğilimlere bakarak stratejiler geliştirmektedirler. Bu çabalarda geleceği şekillendirecek en temel unsur olarak insan gücünün görüldüğü ve bu nedenle de öncelikle yetişmiş insan gücü konusunun ele alındığı gözlenmektedir. Ölkemizde birçok kuruluş bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) alanında nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi ve bu gücün en etkin biçimde kullanılması için eğitim ve insan kaynakları sisteminde gerekli düzenlemelerin yapılması, yatırımların özendirilmesi ve bu amaçla gerekli yasal düzenlemelerin yapılması gibi konularda çalışmalar yürütmektedir. Bilişim teknolojileri ile toplumumuzun düşünme, öğrenme ve iletişim alışkanlıklarının geleceğin ihtiyaçlarına göre şekillendirilmesinin gerekliliği, üzerinde durulması gereken önemli bir noktadır. Bunları gerçekleştirme sorumluluğu olan kurumlar da bu amaçlarını geliştirdikleri vizyonlarda ortaya koymaktadırlar. Bu çalışmada çeşitli kurumların hazırladığı strateji, plan ve raporlar incelenmiştir. Ayrıca, incelenen bu raporların eğitime yansımaları da eşitli yönleriyle değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Teknoloji politikaları, BIT, vizyon alışmaları, planlar, raporlar, eğitim

ABSTRACT: Many countries are examining their current situation, in order to keep pace with rapid developments in technology. Those countries are working on various types of plans and developing strategies by looking at overall trends in the world. The most important element in these efforts is seen as human resources. Therefore, the first issue to be addressed is training necessary manpower. Many institutions in Turkey are working in the issue getting qualified manpower in information and communication technologies (ICT), and using this qualified manpower effectively. These institutions are also interested in supporting investment and in taking measures on necessary legal arrangements in this issue. They are making sure that those goals are pointed out in their vision. The purpose of this paper was to examine plans and reports prepared by various Institutions. In addition, the effects of those reports on educational efforts were also explored. Finally some suggestions were made.

Keywords: Technology policies, ICT, vision, plans, reports, education

GİRİŐ

Teknolojiadaki hızlı gelişmeler, yaşanılan çağa ayak uydurmayı düşünün ölkelere değişik plan, strateji ve politikalar geliştirmesini zorunlu kılmaktadır. Bu çerçevede ölkemizde de çeşitli kurumlar tarafından 21. yüzyıldaki gelişmeleri takip ederek dünyanın gittiği yöne doğru toplumumuzu götürebilecek çalışmalar yapılmaktadır. 2006 yılında hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planı Bilim ve Teknoloji Özel İhtisas Komisyonu raporunda Ulusal bilim ve teknoloji politikalarını en üst düzeyde belirleyen kurumlar Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), Bakanlar Kurulu ve bu kademelere karar desteği sunan kuruluşlar Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK), TÜBİTAK ve TÜBA olarak ifade edilmektedir. Bu kurumlar ölkemize yön verecek vizyonlar belirleyerek bunun çerçevesinde çalışmalarına devam etmektedirler. Ayrıca değişik zamanlarda yapılan kongre, konferans, sempozyum ve şuralarda ölkemiz ve toplumumuza yön verecek projeler geliştirilmektedir. Bu çalışmada farklı kurumlar tarafından hazırlanan, ölkemizin ve toplumumuzun geleceğine yön verecek olan strateji, plan ve raporlar incelenmiş ve eğitime yansımaları değerlendirilmiştir.

YÖNTEM

Bu çalışmada çeşitli kurumlar tarafından hazırlanmış olan strateji, vizyon, plan ve raporlar incelenmiştir. Çalışma bu yönüyle betimsel bir çalışmadır. Çalışma konusu ile ilgili yapılan alan yazın taraması sonucunda ulaşılan veriler irdelenmiş ve ayrıca bunların eğitime yansımaları değerlendirilmiştir.

İNCELENEN BELGELER VE TARTIŞMA

Bu çalışma kapsamında TÜBİTAK tarafından gerçekleştirilen Vizyon 2023 çalışması, Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan planlar, DPT bilgi toplumu stratejileri, kalkınma planları, Bilişim şuraları, Milli Eğitim Bakanlığınca gerçekleştirilen şuraların raporları, hazırlanan hayat boyu öğrenme strateji belgeleri, stratejik planlar ve çeşitli diğer raporlar sırasıyla ele alınmıştır.

TÜBİTAK Vizyon 2023: Bilim ve Teknoloji Stratejileri

Vizyon 2023 Projesinin ana teması; Cumhuriyetimizin 100. yılında, Atatürk'ün işaret ettiği çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşma hedefi doğrultusunda; “*bilim ve teknolojiye hakim, teknolojiyi bilinçli kullanan ve yeni teknolojiler üretebilen, teknolojik gelişmeleri toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürme yeteneği kazanmış bir refah toplumu yaratmak*” olarak belirlenmiştir.

Projede Türkiye'nin 2023 vizyonu ve sosyo-ekonomik hedefler de belirlenmiştir. Cumhuriyetin 100. yılı için ülkemizin vizyonu; “*Bölgesinde ve dünyada adil ve kalıcı bir barışın tesisi için çaba gösteren; Demokratik ve adil bir hukuk sistemine sahip; Yurttaşları ülkelerinin geleceğinde söz ve karar sahibi; Sağlık, eğitim ve kültür gereksinimlerinin karşılanması devlet tarafından güvence altına alınmış; Sürdürülebilir gelişmeyi gözetken; gelir dağılımı dengeli; Bilim, teknoloji ve yenilikte yetkinleşmiş; üreten; net katma değerini kendi beyin gücüne dayanarak artıran bir Türkiye*” şeklinde ifade edilmektedir.

Bu projenin en önemli öğelerinden biri olan eğitim alanındaki vizyon, bireyin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştiren; bireysel farklılıkların gözetilmesi ve değerlendirilmesi ile her bireyin özellikleri doğrultusunda en üst düzeyde kendini geliştirebildiği; zaman ve mekan kısıtlarından arınmış, kendi özgün öğrenme teknolojilerini yaratmış ve değişim esnekliğiyle kendini yenileme gücüne sahip; öğrenme ve insan odaklı bir eğitim sistemine sahip olmak olarak belirlenmiştir. Türkiye için *BİT Vizyonu* ise GSMH'sının sürdürülebilir şekilde büyümesine, yarattığı markalar ve teknolojiler ile doğrudan, sağladığı iletişim olanakları ve bilgi kaynakları üzerinden diğer sektörler ve devlet ile dolaylı olarak giderek artan oranda katkıda bulunan; ve en az üç bilgi ve iletişim teknolojisi alanında, dünyada ilk akla gelen ya da tercih edilen ülke konumuna gelmek olarak ifade edilmiştir.

Öte yandan Vizyon 2023 Eğitim ve İnsan Kaynakları Paneli, Türkiye'nin Eğitim ve İnsan Kaynakları konusundaki 2023 vizyonunu belirlerken aşağıdaki temel başlıklara dikkat çekmektedir:

- özgürlükçü, eşitlikçi, bireysel farklılıkları gözetken ve değerlendiren, bireyin yaratıcılık ve hayal gücünü geliştiren, öğrenme ve insan odaklı;
- zaman ve mekan kısıtlarından arınmış, değişim esnekliğine sahip;
- her bireyin kendini özellikleri doğrultusunda en üst düzeyde geliştirebildiği;
- kendi özgün öğrenme teknolojilerini yaratmış ve yerinden yönetim ilkesi etrafında örgütlenmiş;
- toplumsal talebi karşılamaya yönelik;
- demokratik ve kendini yenileme gücüne sahip bir eğitim sistemi içinde;
- özgür düşünen ve bağımsız karar verebilen, yenilikçi, özgüven sahibi, hayata olumlu bakan, barışçı;
- problem çözme, iletişim, organizasyon ve işbirliği yeteneği gelişmiş;
- bilim, sanat ve teknoloji üretebilen; girişimci, çevreye duyarlı;
- ulusal ve evrensel düzeyde iddia sahibi;
- ulusal ve evrensel değerleri özümsemiş;
- yurttaşların yetiştiği ve tüm insan kaynaklarını liyakata dayalı olarak değerlendirerek gelişmiş ülkelerle rekabet edebilen, dinamik, bilgi tabanlı ekonomiye sahip bir Türkiye.

Devlet Planlama Teşkilatı

DPT Bilgi Toplumu Stratejisi (2006-2010)

DPT tarafından hazırlanan bilgi toplumu stratejisinde küreselleşme olgusunun gelişiminde önemli etkisi olan bilgi ve iletişim teknolojilerindeki yeniliklerin, ekonomik ve sosyal yaşamın her alanını ve toplumun tüm kesimlerini çeşitli yönlerden etkisi altına aldığı; kamu yönetimi yaklaşımlarını, iş dünyasının iş yapma usullerini ve bireylerin yaşamlarını derinden etkilediği, bir başka ifadeyle toplumsal bir dönüşüme neden olduğu ifade edilmektedir. 21. yüzyıla damgasını vuran bu teknolojilerin, yeni bir toplumsal dönüşüme yani “bilgi toplumu”na da zemin oluşturduğu ortadadır. Türkiye’de bilgi toplumuna dönüşüm çalışmaları da bu gelişmelere paralel olarak 2000’li yılların başından itibaren yoğunluk kazanmaya başlamıştır. Bu süreçte, ilgili tüm tarafların katılımıyla hazırlanan “Türkiye’nin Bilgi Toplumu Dönüşüm Politikası” kabul edilmiştir. Politika Belgesinde, Türkiye’nin bilgi toplumuna dönüşüm vizyonu; “Bilim ve teknoloji üretiminde odak noktası haline gelmiş, bilgi

ve teknolojiyi etkin bir araç olarak kullanan, bilgiye dayalı karar alma süreçleriyle daha fazla değer üreten, küresel rekabette başarılı ve refah düzeyi yüksek bir ülke olmak” şeklinde belirlenmiştir.

Dokuzuncu Kalkınma Planı

2007–2013 dönemini kapsayan 9. Kalkınma Planı, oluşturulan vizyon ve Uzun Vadeli Strateji (2001-2023) çerçevesinde hazırlanmıştır. 2007-2013 dönemine ilişkin uluslararası gelişmeler ve temel eğilimler doğrultusunda hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyonu, “istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB’ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye” olarak belirlenmiştir. Ayrıca 9. Kalkınma Planı Bilim ve Teknoloji Özel İhtisas Komisyonu, Türkiye’nin 2013 yılı *Bilim ve Teknoloji Vizyonu*’nu “*Bilgi Toplumu olmayı sürdürülebilir kalkınmanın ana ekseninde kabul eden; bilim, teknoloji ve yenilikçilik (inovasyon) alanlarında yetkinlik, farkındalık ve üretkenliğin sürekli gelişimine odaklanmış, küresel seviyede yüksek rekabet gücüne sahip bir Türkiye*” gibi konulara dikkat çekecek şekilde belirlemiştir. .

Dokuzuncu kalkınma planında “Eğitim Sisteminin Geliştirilmesi” üzerinde önemle durulan bir konu olarak göze çarpmaktadır. Plana göre, eğitimin hemen her kademesinde, ayrılan kaynaklarla öncelikle artan öğrenci sayılarının doğurduğu zorunlu ihtiyaçlar karşılanabilirken, eğitimde nitelik sorunu önemini korumaktadır. Sekizinci plan döneminde eğitim yatırımlarına özel sektör desteği önemli boyutlara ulaşmış, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı yaygınlaştırılmış ve müfredat geliştirme çalışmalarına hız verilmiştir. Ancak eğitimde kalitenin artırılabilmesi için yenilenen müfredat programlarına uyumlu olarak fiziki altyapı, donanım ve öğretmen niteliklerinin geliştirilmesi ve kaynakların daha etkin kullanımı ihtiyacı devam etmektedir. Geleceğe dönük olarak eğitim sistemi, insan kaynaklarının geliştirilmesini desteklemek üzere, yaşam boyu eğitim yaklaşımıyla ve bütüncül olarak ele alınacak; sistemin etkinliği, erişilebilirliği ve fırsat eşitliğine dayalı yapısı güçlendirilecektir. Toplumda yaşam boyu eğitim anlayışının benimsenmesi amacıyla e-öğrenme dâhil, yaygın eğitim olanakları geliştirilecek, eğitim çağı dışına çıkmış kişilerin açık öğretim fırsatlarından yararlanmaları teşvik edilecek ve beceri kazandırma ve meslek edindirme etkinlikleri artırılacaktır.

Bilgi Toplumu Stratejisi Eylem Planı (2006-2010) Değerlendirme Raporu

DPT tarafından 2010 yılı Mart ayında yayımlanan raporda, bilgi toplumu stratejisi eylem planı gerçekleşme durumları değerlendirilmiştir. Raporda okullarda bilgi teknolojileri (BT) altyapısı ve temel BİT eğitimi başlıklarının sonuçlandığı ifade edilmektedir. Ayrıca BİT ile desteklenen örgün eğitim çalışmalarının devam ettiği, yaygın eğitim çalışmalarının ise başlangıç düzeyinde olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte “bilgi teknolojileri eğitim müfredatının geliştirilmesi” konusunda çalışmaların ise henüz başlamadığına değinilmektedir. Bu başlık ile bilişim alanındaki gelişmelerin gerektirdiği bilgi ve becerilerin belirlenerek bu alanlara ilişkin eğitim müfredatlarının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Bilişim Şuraları

2002 ve 2004 yıllarında yapılan bilişim şuralarında bilişim teknolojilerindeki hızlı değişimlerin, ülkeleri bir yandan çeşitli ekonomik ve sosyal çalkantılar içine sürüklerken, diğer yandan da yeni ekonomik süper güçler yarattığı belirtilmektedir. İster geri kalmış olsun, isterse gelişmiş, bilişimin gücünün farkına varan tüm ülkelerin, teknolojik gelişmelere ayak uydurabilmek için var güçleri ile planlar yaptıkları, mevcut sistemlerini sorguladıkları ve bilgi toplumunun temel taşı olan insan gücünü her şeyin önüne çıkardıkları ifade edilmektedir. Çünkü artık ülkelerin zenginlikleri para ile ya da doğal kaynaklarının zenginliği ile değil, bilgi ve insan kaynaklarının zenginliği ile ölçülmektedir. İnsan gücü yetiştirmenin tek yolu da eğitim ve öğretimdir. Bu nedenle, Türkiye’nin 21. yüzyılda varlığını sürdürebilmesi için Milli Eğitimini ciddi bir biçimde yeniden yapılandırması gerektiği üzerinde durulmaktadır. Bu yapılanma, bilişim teknolojileri ile toplumumuzun düşünme, öğrenme ve iletişim alışkanlıklarını geleceğin ihtiyaçlarına göre değiştirmelidir. Bu düşünceden hareketle şura raporlarında; “*Toplumumuzun tüm kesitlerinde yaratıcı, esnek ve yenilikçi düşünce tarzını oluşturmak, Bireylerimizin yaşam boyu eğitimini sağlamak ve sosyal sorumluluğunu geliştirmek, Okullarımızı kendi aralarında ve çevrelerindeki dünya ile bağlantılandırmak, Yeni eğitim yöntemleri kullanarak eğitimde etkinliği ve verimliliği artırmak ve Milli Eğitim Sistemimizin idari ve yönetsel mükemmeliyetini sağlamaktır*” şeklinde ifade edilebilecek temel hedefler belirlenmiştir. .

Şuralarda temel hedefleri hayata geçiren politika ve stratejileri üretmek ve gerekli plan ve eylemleri yapmak üzere ülkemizin tüm kaynaklarını seferber ederek en büyük önceliğimizin bilgili insan gücü yetiştirmek olması gerektiği belirtilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı

Milli Eğitim Şuraları

1999 yılında yapılan 16. Milli Eğitim Şurasında bireyi teknolojik çevreden soyutlayan program anlayışının terk edilmesinin gerekliliği üzerinde durulmuştur. Şura raporunda, bireyin içinde yaşadığı teknolojik ortamı,

teknolojinin boyut ve olanaklarını tanıyıp anlamasının sağlanması, bunlardan yararlanma yeterliğinin yükseltilmesi; ilköğretimden yükseköğretime kadar eğitimin bütün aşamalarında teknoloji eğitimine yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu amaçla, gerekli insan gücü ve donanım alt yapısının geliştirilmesinin gerektiği açıktır. 2006 yılında gerçekleştirilen 17. Millî Eğitim Şûrasının kararları arasında yer alan “e-öğrenmenin yaygınlaştırılması; İnternet üzerinden öğretim materyallerinin geliştirilmesi ve kullanılmasının eğitimin tüm paydaşları için özendirilmesi” şeklindeki karar bilişim teknolojilerinin toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılması açısından önemli karardır.

Hayat Boyu Öğrenme (HBÖ) Strateji Belgesi

MEB tarafından 2009 yılında hazırlanan Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesinde, teknolojik, ekonomik, siyasi, toplumsal ve kültürel alanlarda yaşanan hızlı değişim ve dönüşümlerle ifade edilen küreselleşme sürecinin; bireyleri, kurumları, ülkeleri derinden etkilemeye devam ettiği tespiti yapılmıştır. Yaşama, öğrenme ve çalışma biçimlerini hızla değiştiren bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler ise sürekli olarak yeni bilgi ve becerilerin edinilmesini gerekli kılmakta, bu da yaşam boyu sürecek bir eğitime gereksinimi öne çıkarmaktadır. Bir başka ifadeyle bilişim çağının kendine özgü koşulları, kritik düşünebilen sorun çözümede farklı yaklaşımlar geliştirebilme becerisi kazanmış bireylerin yetiştirilmesini gerekli kılmaktadır.

Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesinde belirlenen önceliklerden birisi “*Bireylerin Çağın Değişen Gereksinimlerine Uyum Sağlayabilmeleri Amacıyla Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımının Etkin Hale Getirilmesi*” şeklinde ifade edilmiştir. Günümüz dünyasında eleştirel düşünce, etkin problem çözme ve bilgisayar okuryazarlığı gibi yeterlilikleri sahip olmadan diploma sahibi olmak bir anlam ifade etmemektedir. Bugünün ekonomileri hizmete yönelik, bilişim teknolojilerine dayalı ve bu nedenle ileri düzeyde bilgisayar becerisine sahip olmayı gerektirmektedir. Bilgisayar okuryazarı olmak artık çalışma hayatında başarının ön koşullarından biridir. Kaliteli bir eğitimin gençleri bu tür becerilerle donatması gerekmektedir. Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesinde bu öncelikle ilgili olarak alınması gereken önlemler şu şekilde sıralanmıştır:

Okulların ve Kamu İnternet Erişim Merkezlerinin (KİEM) internet erişim altyapısı tamamlanacak ve yetkin eğiticiler görevlendirilecektir.

E-öğrenme uygulamalarında erişime açık bilgi kaynaklarının artırılması sağlanacaktır.

HBÖ’de bilgi iletişim teknolojileri konusunda farkındalık ve talep oluşturulacaktır.

Bireylerin çağın değişen gereksinimlerine uyum sağlayabilmeleri için bilgi ve iletişim teknolojileri kullanımının etkin hale getirilmesi amacıyla yasal düzenlemeler yapılacaktır.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı ile ilgili görsel ve işitsel medyadaki yayın kuşaklarının konuya, talebe ve ihtiyaca uygun zamanlara göre düzenlenmesi sağlanacaktır.

Hayat boyu öğrenmeyi destekleyen ulusal ve uluslararası bilgi ağı oluşturulacaktır.

Üniversitedeki akademisyenlerin tecrübelerinin örgün ve yaygın eğitim kurumlarına aktarmaları sağlanacaktır.

MEB 2010-2014 Stratejik Planı

MEB 2010-2014 stratejik planında bakanlığın vizyonu “ülkemizin eğitimde model ve lider bir ülke olmasına katkıda bulunan, Türkiye’de eğitim görmeyi herkes için ayrıcalığa dönüştüren ve mutlu bireyler yetiştiren bir eğitim sistemi” olarak ifade edilmektedir. MEB’in *bilişim teknolojileri vizyonu* ise “Eğitim sistemini ileri teknolojilerle kaynaştırmak, yeniliklerle desteklemek, ölçüp değerlendirerek sürekli geliştirmek, bilişim teknolojilerini kullanarak öğrenci merkezli ve proje tabanlı eğitim sağlamaktır” olarak belirtilmiştir. Eğitimde yeni teknolojilerin kullanılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik olarak bütün okulların internet erişimine kavuşması, bilişim teknolojileri sınıflarının yaygınlaştırılması, bir bilgisayara düşen öğrenci sayısı göstergesinin hızla iyileştirilmesi, öğretmenlerin taşınır bilgisayar edinmeleri için sağlanan teşviklerin sürdürülmesi, bilgi çağında eğitim gereklerinin yerine getirilmesine yönelik kampanyaların yürütülmesi olumlu gelişmeler olarak görülmektedir. Yazılımların donanım kadar önemli olduğu ve bu konuyla ilgili çalışmaların hızla devreye konulması gerektiği belirtilmektedir. Eğitim programlarıyla ilgili olarak bilgisayar destekli öğretim yazılımlarının geliştirilmesi çalışmalarının sürdüğünün belirtildiği planda ayrıca ilköğretim öğrencilerinin % 95’inin ve ortaöğretim öğrencilerinin % 99’unun geniş bant ADSL internet erişimine kavuşturulduğu bilgisi yer almaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı, Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin (BİT) Türk eğitim sisteminin ayrılmaz bir parçası haline getirilebilmesi için aşağıdaki önlemlerin alınacağı belirtilmektedir:

İlköğretim okulları dâhil olmak üzere her okula BİT donanımı ve yazılımının sağlanması

Her okula güvenilir ve hızlı İnternet bağlantısının sağlanması

Her öğrenci, öğretmen, idareci, öğrenci velisi ve okul personelinin okullarında BİT’e ulaşmalarının sağlanması

Kaliteli sayısal ders içeriğinin oluşturulması ve kullanılması için uygun ortamlar sağlanması

Okul yönetim süreçlerinin BİT araçları kullanılarak geliştirilmesi

Öğretmenlerin, öğrencilerin, idarecilerin ve okul personelinin BİT teknolojilerini kullanabilir hâle gelmesi ve BİT'ten eğitim süreçlerinde başarılı biçimde yararlanılması için gerekli olan hizmetiçi eğitim çalışmalarının sunulması

Eğitim programlarının öğrenci merkezli programlara dönüştürülmesi ve öğrencilerin öğrenme süreçlerinde kendi başlarına BİT araçlarını kullanarak bilgiye ulaşmalarının sağlanması

Sayısal içeriğin öğrenciler için kendi kendilerine öğrenme ortamı sağlayacak bir şekilde düzenlenmesi için çalışmalar yapılması

Bilgi ve iletişim teknolojilerine erişimde eşitsizliğin (digital divide) önüne geçmek için gerekli çalışmaların yapılması ve okullarda bulunan bilgi ve iletişim teknolojilerinin tüm vatandaşların kullanımına sunumunun sağlanması.

Diğer Raporlar

Sabancı Üniversitesi Eğitim Reformu Girişimi tarafından, 2005 yılında hazırlanan “Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu”nda, Temel Eğitim Projesi kapsamında her okula bilgi teknolojileri sınıfları kurulduğu ifade edilmektedir. Ancak programlarda bilgi teknolojilerinin derslerde nasıl kullanılacağı ile ilgili bir ipucuna rastlanmadığı tespit edilmiştir. İlgili birimlerin bir araya gelerek bilgi teknolojileri okullarda programlarla bütünleştirilmesi ile ilgili bilgilendirici çalışmalar yapmalarının hazırlanacak eğitim materyalleri için de önemi vurgulanmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu çalışmada, ülkemizin bilim ve teknoloji politikalarını belirleyen kurumların hazırlamış oldukları strateji, plan ve raporlar incelenmiş, bunların ortak noktaları ortaya konmuş ve eğitime yansımaları değerlendirilmiştir. Bütün belgelerdeki ortak hedefin toplumumuzu bilgi toplumuna dönüştürme olduğu söylenebilir. Bilgi toplumuna dönüşümde iletişim teknolojilerini kullanma, bireysel farklılıklar ve üst düzey düşünme becerileri ön plana çıkan konu başlıklarıdır. Bilgi toplumu hedefine ulaşmak üzere bütün kurumlar tarafından çalışmaların kararlılıkla sürdürüldüğü söylenebilir. Öte yandan bu çalışmalarda bazı kurumlar arasında eşgüdümün olmadığı gözlenirse de genellikle kurumların birbirleriyle iletişim halinde oldukları, birbirlerinden kopuk çalışmadıkları söylenebilir.

Planların yukarıdan aşağıya doğru yayıldığı, aşağıdan yukarıya doğru uygulandığı düşünüldüğünde MEB’e büyük görev düştüğü açıktır. Bu çerçevede bilişim teknolojileri kullanılarak eğitim kalitesinin yükseltilmesi ve bilgi toplumuna dönüşümün İlköğretimden başlanması ve sürekliliğinin sağlanması düşüncesi kapsamında birçok okulda bilgi teknolojisi sınıfları oluşturulmuş ve bunların internete erişimleri sağlanmıştır. Ayrıca MEB ilköğretim ve ortaöğretimde öğretim programlarında yeni düzenlemeler yapmaktadır. Yeni öğretim programlarında bilgi teknolojilerinin derslerde nasıl kullanılacağı ile ilgili eksikliklerin bulunduğu söylenebilir. Öğretim programlarında bu önemli eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

DPT (2009). *Bilgi toplumu istatistikleri (2006-2010)*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

DPT (2010). *Bilgi toplumu stratejisi eylem planı (2006-2010) değerlendirme raporu*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

MEB (1999). *16. Milli Eğitim Şurası*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

MEB (2006). *17. Milli Eğitim Şurası*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

MEB (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi*. Ankara.

MEB (2009). *Milli Eğitim Bakanlığı 2010-2014 stratejik planı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

TÜBİTAK (2004). *Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları 2003-2023 Strateji Belgesi*. Ankara: TÜBİTAK.

TÜBİTAK (2005). *Vizyon 2023 teknoloji öngörü projesi eğitim ve insan kaynakları sonuç raporu ve strateji belgesi*. Ankara: TÜBİTAK. [Çevrim-içi: http://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/eik/EIK_Sonuc_Raporu_ve_Strat_Belg.pdf]
(Erişim tarihi: 05.01.2010).

Türkiye Bilişim Şurası (2002). *Bilgi toplumuna doğru: Türkiye 1. bilişim şurası sonuç raporu*. 10-12 Mayıs 2002, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi. Ankara.

Türkiye Bilişim Şurası (2004). *Bilgi toplumuna doğru: Türkiye 2. bilişim şurası sonuç raporu*. 10-11 Mayıs 2004, ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi. Ankara.

Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu (2005). Sabancı Üniversitesi Eğitim Reformu Girişimi, İstanbul.

Sabancı Üniversitesi Eğitim Reformu Girişimi (2005). *Yeni öğretim programlarını inceleme ve değerlendirme raporu*. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Eğitim Reformu Girişimi.